

بیماری آگالاکسی *Agalactia* :

عامل بیماری : عامل بیماری باکتری میکوپلازما آگالاکتیه *Mycoplasma agalactiae*

می‌باشد. لازم به ذکر است که سه نوع میکوپلازمای دیگر به نام های : میکوپلازما میکوئیدس (*M. mycoides*) ، میکوپلازما کاپریکولوم (*M. capricolum*) ، و میکوپلازما پوتریفسین (*M. putrefaciens*) بعضی علائم شبیه میکوپلازما آگالاکتیه را در دام ظاهر می نمایند که می بایستی تشخیص تفریقی داده شوند .

میکوپلازما آگالاکتیه از حیث شکل ، بسیار متغیر و به اشکال بسیار ریز و دانه دانه، حلقوی، طویل و ماریپیچ دیده می شود. این میکروب را با دشواری می توان رنگ آمیزی نمود و در صورتی که با روش گیمسا آن را رنگ کنند بنفش می گردد .

علائم بیماری :

از نشانه های مشخص این بیماری تب ، بی حالی و سپتیمی سمی است . در ادامه بیماری آرتریت (لنگش) ، تورم قرنیه و پلک و ورم پستان مشاهده می شود .

(دام مبتلا به بیماری آگالاکسی)

حیوانات حساس :

آگالاکسی بیماری عفونی واگیرداری است ، حیوانات حساس به آن گوسفند و بز هستند . که بزها بطور طبیعی بسیار حساستر از گوسفندان می باشند .

اپیدمیولوژی :

این بیماری گرچه تلفات زیادی ندارد ولی میزان ابتلا می تواند بین ۳۰ تا ۶۰ درصد در گله باشد. انتقال بیماری از طریق آب ، غذا و شیر آلوده ، ادرار، مدفوع و ترشحات بینی و چشمی انجام می شود . همچنین از طریق مجاری پستانی به هنگام دوشیدن و تنفس گرد و خاک آلوده نیز انتقال صورت می گیرد . حیواناتی که به فرم تحت بالینی یا مزمن بیماری مبتلا هستند می توانند تا ماهها عامل بیماری را منتقل و یا دفع نمایند . از دیدگاه اپیدمیولوژیکی ، عامل بیماری حداقل یکسال و حداکثر هشت سال قادر است از راه شیر دفع شود. وجود ناقلین بدون علائم بالینی در گله که معمولاً حامل عفونت در دستگاه تناسلی هستند ، خطر بزرگی محسوب می شوند ، معمولاً عفونت در کانال گوش خارجی حیوان بدور از دسترسی مکانیسم دفاعی میزبان جایگزین می گردد. از گاو ، شتر و نشخوارکنندگان کوچک وحشی بعنوان مخازن عفونت مایکوپلاسمائی نام برده شده است .

در سال های اخیر مشاهده شده که بیماری گله های دارای سابقه منظم مایه کوبی را درگیر نموده ، بهمین دلیل این سوال مطرح شده که ممکن است عواملی دیگری غیر از مایکوپلازما آگالاکتیه در گله های گوسفند و بز شیوع داشته که واکسن قادر به پوشش ایمنی آنها نمی باشد . به همین منظور پروژه مشترکی با همکاری این دفتر و موسسه رازی و ادارات کل دامپزشکی استان ها با عنوان جدا سازی و شناسائی مایکوپلازماهای عامل بیماری آگالاکسی مسری از گوسفند و بز در استان ها در دست اجرا می باشد .

نمونه برداری :

از دام های واجد علائم بیماری . پس از شناسائی دامهای بیمار توسط اکیپ های استانی ، نسبت به نمونه برداری اقدام می گردد . سپس نمونه های مرضی بصورت آسپتیک بسته به ناحیه درگیر ، از شیر، مایع مفصلی و سواب چشمی، دامهای بیمار نمونه برداری و جمع آوری گردیده و به محیط اختصاصی ترانسپورت شامل : محیط Heart infusion broth + ۲۰٪ سرم + ۱۰٪ عصاره مخمر + ۲۰۰ IU/ml آمپی سیلین + گلوکز ۰/۱٪ + فنل رد ۰/۲٪ منتقل و بلافاصله در شرایط زنجیره سرد جهت جداسازی سویه و شناسائی به موسسه رازی (آزمایشگاه رفرنس مایکو پلازما ها) ارسال خواهد شد . آزمایش هائی که بر روی نمونه ها صورت می گیرد شامل کشت و PCR می باشد

مشترک بودن بیماری :

از دسته بیماری مشترک بین انسان و حیوان نمی باشد .

گسترش بیماری :

بیماری گسترش جهانی دارد و درایران بومی است .

زیان های اقتصادی:

۱- افت تولید و کاهش وزن .

- ۲- سقط جنین در حیوانات آبستن .
- ۳- گاهی شدت بیماری باعث تلفات بین ۴۰ تا ۷۰ درصد در بره ها و بزغاله ها می گردد.

روش پیشگیری :

- درمان ، و واکسیناسیون می باشد.
- **درمان** با دارو های اختصاصی، بخصوص تایلوزین صورت می گیرد.
- **واکسیناسیون**: دارای یک واکسن کشته است که در هر دوره شیرواری یا زایمان حداقل دو بار و حدود دوماه قبل از زایش به منظور ایجاد ایمنی در بره های کمتر از ۳ ماه، وانجام مایه کوبی راپل ۱۵ روز بعد ضروری است.
- رعایت اصول بهداشتی و بیو سکوریتی در پیشگیری از بیماری اهمیت دارد.

تهیه و گرد آوری : **دکتر رضا محمدی**